

Znak: WZPS-5.431.2.30.2024.KC-Ś
Szczecin, 09.01.2025 r.

Pani

Stanisława Bodnar

Burmistrz Suchania

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 27 – 29 listopada 2024 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Suchań. Czynności kontrolne wykonywane były w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suchaniu oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchaniu – ul. Pomorska 72.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia nr 125/2024 z dnia 22 października 2024 r. w składzie: Karolina Czaja-Śmietana – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Sylwia Buczkowska – główny specjalista.

Kontrolą objęto sposób realizacji wybranych zadań z zakresu wspierania rodziny, w szczególności zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, a także realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym w dniach 15 – 17 grudnia 2021 r. w Gminie Suchań, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 29 listopada 2024 r.

Ustaień dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w Urzędzie Miejskim w Suchaniu oraz Ośrodku Pomocy Społecznej w Suchaniu, a także wyjaśnień udzielonych przez Burmistrza Suchania oraz panią Małgorzatę Chałubiec, kierownika

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).

Działalność Gminy Suchań w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami³.

Oceny dokonano na podstawie analizy sposobu realizacji przez Gminę Suchań następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia.

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych bez wsparcia asystenta – monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że w Gminie Suchań wszystkie rodziny, u których pracownik socjalny w wywiadzie środowiskowym zdiagnozował trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej, były objęte wsparciem asystenta w kontrolowanym okresie.

Zgodnie z art. 176 pkt 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Za rodziny, które znalazły się w sytuacji kryzysowej należy uznać m. in. te, w których wystąpiła przemoc, problem uzależnienia lub zaistniały inne trudne sytuacje mogące mieć wpływ na funkcjonowanie rodziny (np. śmierć w rodzinie, nagła choroba, próba samobójcza). W okresie objętym kontrolą w gminie były trzy rodziny, w których została uruchomiona procedura Niebieskie Karty, w tym w jednym przypadku występował jednocześnie problem uzależnienia:

- 1) poz. 1, tab. 6 – rodzice z jednym dzieckiem. [tekst wyłączony z jawności] Z uwagi na powyższe procedura NK została zakończona. W rodzinie nie prowadzono monitorowania jej sytuacji po zakończonej procedurze NK.
- 2) poz. 2, tab. 6 – rodzice z dwojgiem dzieci. W wywiadzie środowiskowym przeprowadzonym w rodzinie [tekst wyłączony z jawności] wskazano występowanie problemów opiekuńczo – wychowawczych, jednak nie podano szczegółów w tym zakresie, co świadczy o niewystarczającej analizie sytuacji rodziny. [tekst wyłączony z jawności] procedura NK została zakończona – ustabilizowana sytuacja rodziny, brak interwencji w środowisku. Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchaniu nie prowadził monitoringu sytuacji rodziny po zakończeniu procedury NK.
- 3) poz. 3, tab. 6 – partnerzy z jednym dzieckiem, [tekst wyłączony z jawności] Zapisano, że kobiecie zaproponowano wsparcie asystenta, ale ta odmówiła – brak udokumentowania odmowy w aktach rodziny. W ramach monitorowania sytuacji rodziny, [tekst wyłączony z jawności] miały miejsce wizyty pracownika socjalnego w środowisku jej zamieszkania. Odnotowano, że kobiecie ponownie proponowano asystenturę, jednak ta odmówiła – brak udokumentowania odmowy klientki w aktach rodziny. [tekst wyłączony z jawności] W notatkach z

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

monitoringu brak informacji o dziecku, jego funkcjonowaniu, relacjach panujących w rodzinie.

Na podstawie analizy ww. przypadków stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak kompleksowej analizy sytuacji rodziny pod kątem wypełniania przez nią funkcji opiekuńczo – wychowawczych, o której mowa w art. 11 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (poz. 2),
- brak monitorowania sytuacji rodziny po zakończonej procedurze NK, co może skutkować brakiem wiedzy na temat sytuacji rodziny będącej w grupie potencjalnego ryzyka (poz. 1, 2),
- w ramach monitorowania sytuacji rodziny po zakończonej procedurze NK brak informacji o funkcjonowaniu dzieci i relacjach panujących w rodzinie.

Podczas kontroli pouczono, aby pozyskiwać od rodzin odmowę na współpracę z asystentem rodziny w formie papierowej.

Akta kontroli, str. 14 – 15, 22 – 25

2.Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych objęte wsparciem asystenta rodziny.

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 10 czerwca 2024 r. było łącznie 16 rodzin objętych asystenturą, w 9 asystentura została zakończona. Od 10 czerwca 2024 r. rodziny przejawiające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych nie są objęte wsparciem asystenta z uwagi na jego długotrwałą nieobecność. Z oświadczenia kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchaniu wynika, że ośrodek podejmował działania celem zatrudnienia nowego asystenta poprzez cykliczne umieszczanie ogłoszeń o naborze na ww. stanowisko na stronie gminy oraz w powiatowym urzędzie pracy. W dniu 29 października 2024 r. zgłosił się jeden kandydat, który nie spełniał wymagań opisanych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Analizie formalnej i merytorycznej poddano 8 przypadków rodzin objętych asystenturą w kontrolowanym okresie (poz. 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10 12, tab. 3) i stwierdzono następujące uchybienia/ nieprawidłowości:

- poz. 1 – [tekst wyłączony z jawności] Dokumentacja rodziny poddana po raz pierwszy analizie podczas kontroli, która miała miejsce w 2021 r. [tekst wyłączony z jawności] W okresie objętym kontrolą asystent siedmiokrotnie dokonał aktualizacji planu pracy z rodziną – w trzech zaplanowano działania wyłącznie dla kobiety (nie ujęto ojca dzieci), we wszystkich widniał podpis tylko kobiety, pomimo że w czterech aktualizacjach działania zostały zaplanowane dla obojga rodziców. Pomimo niskich możliwości intelektualnych kobiety i wynikających z tego problemów w sferze opiekuńczo – wychowawczej, w pracy z rodziną asystent skupił się przede wszystkim na monitorowaniu stanu czystości w domu. W swoich działaniach znacznie ograniczył sferę opiekuńczo – wychowawczą. W roku 2022 oraz 2023 asystent odwiedzał środowisko zamieszkania rodziny 2 razy w miesiącu, w 2024 r. 3 – 4 razy w miesiącu, głównie do godziny 15.00. W dokumentacji sporadyczne wejścia w środowisko rodzinne w godzinach późniejszych, maksymalnie do godziny 17.00. W ocenie kontrolujących taka organizacja czasu pracy z rodziną była nieadekwatna do jej sytuacji i problemów – brak obserwacji zachowania dzieci w rodzinie, relacji w niej panujących, pracy nad umiejętnościami opiekuńczo - wychowawczymi rodziców – w tym czasie dzieci przebywały w szkole i przedszkolu. Ponadto realizacją planu pracy z rodziną asystent obciążył przede wszystkim kobietę, ojciec dzieci w znikomym stopniu uczestniczył w ww. działaniach. Zatem czas i metody pracy asystenta nie były adekwatne do możliwości i potrzeb rodziny.

- [tekst wyłączony z jawności] Do dnia 27.08.2024 r. (wejście w środowisko pracownika socjalnego) brak monitorowania sytuacji rodziny.
- poz. 2 – matka z dwojgiem dzieci [tekst wyłączony z jawności] ujęto, że w rodzinie występowała przemoc wobec kobiety ze strony byłego partnera oraz uzależnienie od alkoholu (kobieta). Rodzina objęta nadzorem kuratora na mocy postanowienia sądu [tekst wyłączony z jawności] szkoła [tekst wyłączony z jawności] poprosiła ośrodek o wgląd w sytuację rodziny [tekst wyłączony z jawności] Brak informacji o [tekst wyłączony z jawności] co świadczy o niepełnej analizie sytuacji rodziny. [tekst wyłączony z jawności] W planach pracy oraz jego aktualizacjach działania były tylko częściowo adekwatne do bieżącej sytuacji rodziny – brak pracy nad podniesieniem umiejętności opiekuńczo – wychowawczych kobiety. Pomimo faktu, że to szkoła zgłosiła możliwe nieprawidłowości w rodzinie, pierwszy kontakt placówką z oświatową [tekst wyłączony z jawności] asystent udokumentował dopiero [tekst wyłączony z jawności] Z uwagi na powyższe asystent nie miał wiedzy o tym, że [tekst wyłączony z jawności] Ponadto, z dokumentacji rodziny wynika, że w latach 2022 – 2023 asystent wchodził w środowisko rodzinne tylko do godziny 15.00, a co za tym idzie nie miał kontaktu z [tekst wyłączony z jawności] Działania i czas pracy z rodziną był zatem nieadekwatne do jej problemów i potrzeb. W 2024 r. asystent pozyskał informację o problemach [tekst wyłączony z jawności] Mimo to nie zaplanował i nie podjął żadnych działań w tym zakresie, nie zmodyfikował swoich metod pracy adekwatnie do bieżącej sytuacji rodziny. W notatkach asystenta z wejść w środowisko rodzinne brak informacji na temat funkcjonowania [tekst wyłączony z jawności] czy relacjach panujących w rodzinie. Ostatnia wizyta asystenta w miejscu zamieszkania rodziny miała miejsce [tekst wyłączony z jawności] następnie sytuacja rodziny monitorowana przez pracownika socjalnego w formie wizyt w środowisku rodzinnym oraz pozyskania informacji z placówek oświatowych.
 - poz. 6 – partnerzy z trojgiem dzieci [tekst wyłączony z jawności] do Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchaniu wpłynęło pismo z [tekst wyłączony z jawności] informujące, że rodzina była objęta wsparciem asystenta na terenie tamtejszej gminy na mocy postanowienia sądu [tekst wyłączony z jawności] (jednocześnie nadzór kuratora). Ośrodek nie wystąpił jednak do ww. jednostki o informacje na temat przyczyn objęcia rodziny asystenturą oraz o jej przebiegu. W wywiadzie środowiskowym ujęto informację, że [tekst wyłączony z jawności] Pracownik socjalny nie dokonał kompleksowej analizy sytuacji rodziny – brak informacji na temat funkcjonowania rodziny w sferze opiekuńczo – wychowawczej. [tekst wyłączony z jawności] Ośrodek nie pozyskał zgody rodziny na współpracę z asystentem. [tekst wyłączony z jawności] ośrodek otrzymał ww. postanowienie, zgodnie z którym asystentura oraz nadzór kuratora w rodzinie zostały zniesione. W tym samym miesiącu zakończono współpracę z rodziną. W dokumentacji rodziny zapisy świadczące o tym, że asystent wchodził w środowisko zamieszkania rodziny tylko do godziny 15.30, w notatkach z ww. wizyt szczątkowe informacje o dzieciach, brak informacji o relacjach panujących w rodzinie, metodach wychowawczych, ewentualnych problemach. [tekst wyłączony z jawności] Współpraca z rodziną była na tyle trudna, że asystentowi nie udało się sporządzić z nią planu pracy. W trakcie współpracy z rodziną asystent nie dokonał okresowych ocen jej sytuacji. Ostatnie wejście asystenta w środowisko rodzinne miało miejsce w [tekst wyłączony z jawności] do momentu pozyskania postanowienia sądu o zniesieniu asystentury brak pracy z rodziną, brak monitorowania jej sytuacji.

Pierwsze wejście w środowisko po zakończonej asystenturze miało miejsce dopiero w [tekst wyłączony z jawności] – nie udokumentowano informacji na temat funkcjonowania dzieci, relacji panujących w rodzinie, ewentualnych problemach w sferze – opiekuńczo – wychowawczej. Nie pozyskano również informacji z podmiotów zewnętrznych, np. placówek oświatowych, medycznych.

- poz. 7 [tekst wyłączony z jawności] W wywiadzie środowiskowym [tekst wyłączony z jawności] brak kompleksowej analizy sytuacji rodziny - nie ujęto informacji o problemach opiekuńczo – wychowawczych, [tekst wyłączony z jawności] - brak zasadności przyznania asystenta. W planie pracy z rodziną działania odnoszące się tylko do kobiety – sprawy urzędowe, świadczenia, rejestracja w urzędzie pracy, wizyty u lekarza. Brak działań dotyczących dziecka. W aktach rodziny znajdowały się zapisy świadczące o wyręczaniu rodziny – dostarczanie druków. Asystent nie dokumentował wejść w środowisko rodzinne w godzinach wieczornych, odwiedzał rodzinę w czasie, kiedy [tekst wyłączony z jawności] przebywał w szkole. W związku z tym brak informacji o funkcjonowaniu dziecka w środowisku rodzinnym, obserwacji dotyczących relacji panujących w domu, wypełnianiu przez matkę funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Na dzień kontroli rodzina pozostawała w asystenturze, w okresie nieobecności asystenta jej sytuacja była monitorowana przez pracownika socjalnego w formie wizyt w środowisku rodzinnym, pozyskania informacji z placówki oświatowej oraz kontaktu telefonicznego z kobietą. Z dokumentacji rodziny wynika, że jej sytuacja jest ustabilizowana. Podczas kontroli pod rozagę poddano zakończenie asystentury w rodzinie.
- poz. 8 – [tekst wyłączony z jawności] Wywiad środowiskowy przeprowadzony po uzyskaniu informacji ze szkoły, że dzieci nie realizują obowiązku szkolnego. Przydzielenie rodzinie asystenta [tekst wyłączony z jawności] natomiast zgodę matki na współpracę z asystentem pozyskano dopiero w [tekst wyłączony z jawności]. Działania zawarte w planie pracy z rodziną oraz jego aktualizacjach były tylko częściowo adekwatne do sytuacji rodziny – brak działań w sferze opiekuńczo – wychowawczej. W dokumentacji dotyczącej pracy asystenta z rodziną brak informacji na temat funkcjonowania dzieci w domu, relacji panujących w rodzinie, metod wychowawczych stosowanych przez matkę. Wejścia w środowisko rodzinne maksymalnie do godziny 16.30. Metody pracy asystenta niedostosowane do potrzeb rodziny – tylko rozmowy z matką, sporadyczne z [tekst wyłączony z jawności]. Asystentura zakończona w [tekst wyłączony z jawności] ze względu na zmianę miejsca zamieszkania rodziny. Ośrodek nie przekazał informacji na temat rodziny do właściwego podmiotu organizującego pracę z rodziną.
- poz. 9 – [tekst wyłączony z jawności] w rodzinie procedura Niebieskie Karty – [tekst wyłączony z jawności] W tym samym miesiącu pozyskano informację ze szkoły [tekst wyłączony z jawności] – zaniedbania higieniczne, trudności edukacyjne, oceny niedostateczne [tekst wyłączony z jawności], nie korzysta ze wsparcia proponowanego przez szkołę, często opuszcza lekcje, matka nie współpracuje z placówką, nie chodzi na zebrania szkolne, nie korzysta z dziennika elektronicznego. Pomimo tych informacji w planie pracy z rodziną brak działań wobec [tekst wyłączony z jawności] Rodzina objęta nadzorem kuratora – podczas trwania asystentury udokumentowane tylko dwa kontakty. Wizyty w środowisku zamieszkania rodziny tylko do godziny 15.30. Współpraca z rodziną zakończona [tekst wyłączony z jawności] ze względu na rezygnację rodziny, monitoring prowadzony przez asystenta najpóźniej do

- 15.30. Następnie sytuacja rodziny monitorowana przez pracownika socjalnego – pozyskano informację ze szkoły.
- poz. 10 – rodzice z dwojgiem dzieci [tekst wyłączony z jawności] Wywiad środowiskowy przeprowadzony [tekst wyłączony z jawności] po pozyskaniu informacji [tekst wyłączony z jawności] że są one zaniedbywane – trudności edukacyjne [tekst wyłączony z jawności] (bark informacji jakie). Na tej podstawie rodzinę objęto asystenturą. [tekst wyłączony z jawności] pozyskano informację ze szkoły, zgodnie z którymi [tekst wyłączony z jawności] nie ma trudności edukacyjnych, nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny. Nie było zatem zasadności obejmowania rodziny asystenturą z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, [tekst wyłączony z jawności] Podczas trwania asystentury udokumentowane wejścia w środowisko rodzinne najpóźniej do godziny 17.00, brak informacji o funkcjonowaniu [tekst wyłączony z jawności], relacjach panujących w rodzinie.
 - poz. 12 – partnerzy z [tekst wyłączony z jawności] W wywiadzie środowiskowym zdiagnozowano problemy opiekuńczo – wychowawcze z [tekst wyłączony z jawności] nie podano szczegółów w tym zakresie. [tekst wyłączony z jawności] Brak informacji o [tekst wyłączony z jawności], co świadczy o niepełnej analizie sytuacji rodziny. Z dokumentacji rodziny wynika, że również [tekst wyłączony z jawności] ma trudności w nauce, [tekst wyłączony z jawności]. W ocenie szkoły „wymaga pomocy instytucjonalnej”. [tekst wyłączony z jawności] Pomimo tych informacji w planie w pracy z rodziną brak działań w zakresie sytuacji szkolnej dzieci. Asystent udokumentował sporadyczne wejścia w środowisko rodzinne w godzinach wieczornych, brak informacji o funkcjonowaniu dzieci w domu, relacjach panujących w rodzinie. Zapisy świadczące o wyręczaniu matki. [tekst wyłączony z jawności] Postępowanie zakończyło się zobowiązaniem rodziny od współpracy z asystentem. [tekst wyłączony z jawności] Od czerwca 2024 r. z uwagi na nieobecność asystenta, sytuacja rodziny monitorowana przez pracownika socjalnego – wizyty w środowisku, kontakty z kuratorem, pozyskanie opinii ze szkoły.

W wyniku analizy ww. przypadków stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- metody pracy asystenta oraz godziny wejść w środowisko ich zamieszkania nieadekwatnie do problemów, potrzeb i możliwości rodziny (wszystkie przypadki),
- brak monitorowania sytuacji rodziny przez okres: 2 miesiące (poz. 1), 5 miesięcy (poz. 6) – art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- w wywiadzie środowiskowym brak kompleksowej analizy sytuacji rodziny (poz. 2, 7) – art. 11 ust. 2 ustawy,
- brak zgody rodziny na współpracę z asystentem (poz. 6) – art. 8 ust. 3 ustawy,
- brak okresowych ocen sytuacji rodziny (poz. 6) – art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy.

Podczas kontroli pouczone, aby:

- w rodzinach, które były objęte asystenturą w poprzednim miejscu zamieszkania, występować do właściwego podmiotu organizującego pracę z rodziną o podanie przyczyn i przebiegu asystentury,
- zarówno w ramach asystentury, jak i monitoringu po jej zakończeniu dokonywać obserwacji dotyczących relacji panujących w rodzinie,

- ewentualnych problemów w sferze opiekuńczo – wychowawczej, funkcjonowania dzieci w domu oraz w środowisku lokalnym,
- przydzielać rodzinie asystenta po pozyskaniu zgody rodziny na taką formę wsparcia,
- w przypadku zakończenia pracy z rodziną ze względu na zmianę miejsca zamieszkania przekazywać informację o rodzinie do właściwego podmiotu organizującego pracę z rodziną,
- nie wyręczać rodziców,
- w rodzinach objętych nadzorem kuratora dokumentować stałą współpracę.

Podczas kontroli analizie poddano 27 okresowych ocen sytuacji rodzin dokonanych przez asystenta w okresie objętym kontrolą. W jednym przypadku (poz. 6) asystent nie sporządził okresowej oceny sytuacji rodziny przez cały okres trwania w rodzinie asystentury.

Z oświadczenia kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchaniu wynika, że w kontrolowanym okresie w gminie nie było rodzin, które chciały skorzystać ze wsparcia asystenta w ramach ustawy o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem”⁴

Akta kontroli, str. 16 – 20, 26 – 440

3. Rodziny z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej.

Na dzień kontroli, w pieczy zastępczej przebywało łącznie troje dzieci z dwóch rodzin. Jedna rodzina, na dzień kontroli, pozostawała w asystenturze (poz. 10, tab. 3 oraz poz. 2, tab. 5). W drugim przypadku (poz. 1, tab. 5), umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej było wynikiem porzucenia przez matkę, która następnie opuściła teren gminy. Z uwagi na powyższe nie było możliwości pracy na rzecz powrotu dziecka do domu rodzinnego.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że w kontrolowanym okresie Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchaniu nie otrzymał zaproszeń do udziału w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. W jednym przypadku umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej nastąpiło w październiku 2024 r., w drugim rodzice nie przebywali na terenie gminy.

Akta kontroli, str. 21 – 22, 441

4. Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że w kontrolowanym okresie Gmina Suchań zapewniała swoim mieszkańcom wsparcie specjalistyczne, w tym m. in.:

- praca socjalna i asystentura,
- poradnictwo prawne, psychologiczne (Punkt Informacyjno - Konsultacyjny przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Suchań),
- wsparcie terapeuty uzależnień,
- wsparcie psychologiczne i pedagogiczne w ramach działalności placówki oświatowej,
- placówki wsparcia dziennego.

⁴ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1923 ze zm.).

W okresie objętym kontrolą w Gminie Suchań organizowano imprezy celem integracji mieszkańców, np.: „Gminny Dzień Dziecka”, „Pikniki Rodzinne”, „Dni Suchania”, „Mikołajki”.

Akta kontroli, str. 442 - 444

5.Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Na terenie Gminy Suchań funkcjonują dwie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie. Placówki zapewniają po 15 miejsc dla dzieci.

Budynki, w których mieszczą się placówki spełniają standardy opisane w art. 18 b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Akta kontroli, str. 445 – 447

6.Realizacja zaleceń pokontrolnych.

W dniach 15 – 17 grudnia 2021 r. w Gminie Suchań została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym. Wydano następujące zalecenia pokontrolne:

- 1) organizować pracę asystenta w sposób umożliwiający kompleksowe wspieranie rodziny, adekwatnie do jej problemów, potrzeb i możliwości – zalecenie znaczące – **zalecenie niezrealizowane:**

Podczas kontroli przeprowadzonej w Gminie Suchań w 2021 r. stwierdzono nieprawidłowości w pracy asystenta zarówno w zakresie stosowanych przez niego metod pracy z rodzinami, jaki i godzin wejść w środowisko zamieszkania rodzin. Na podstawie analizy losowo wybranych przypadków rodzin współpracujących w kontrolowanym okresie z asystentem stwierdzono, że ww. zalecenie pokontrolne nie zostało zrealizowane, tzn.:

- poz. 1, tab. 3 – asystentura w rodzinie analizowana podczas kontroli w Gminie Suchań w 2021 r. Stwierdzono wówczas, że działania asystenta w rodzinie były nieadekwatne do możliwości [tekst wyłączony z jawności]. Podczas kontroli w 2024 r. stwierdzono, że asystent w dalszym ciągu nie dostosował działań do możliwości i potrzeb rodziny – [tekst wyłączony z jawności] W roku 2022 oraz 2023 brak wejść w środowisko rodzinne w godzinach wieczornych, w roku 2024 sporadyczne wejścia najpóźniej do godziny 17.00, tym samym asystent nie posiadał kompleksowej wiedzy na temat relacji panujących w rodzinie, jej funkcjonowania w sferze opiekuńczo – wychowawczej oraz występujących w tej sferze problemach (str. 3 – 4 wystąpienia).
- poz. 2, tab. 3 – podczas kontroli stwierdzono, że działania oraz godziny pracy asystenta z rodziną były nieadekwatne do jej problemów i potrzeb, w latach 2022 – 2023 wejścia w środowisko rodzinne tylko do godziny 15.00, przez co nie miał kontaktu [tekst wyłączony z jawności] tym samym nie podejmował działań w kierunku podniesienia kompetencji opiekuńczo – wychowawczych [tekst wyłączony z jawności] (str. 4 wystąpienia).
- poz. 6, 7, tab. 3 - wejścia asystenta w środowisko rodzinne tylko do godziny 15.30, w związku z czym brak kompleksowej wiedzy na temat funkcjonowania rodziny pod względem opiekuńczo – wychowawczym, tym samym brak działań w tym zakresie.
- poz. 8, tab. 3 – działania zawarte w planie pracy z rodziną oraz jego aktualizacjach były tylko częściowo adekwatne do sytuacji rodziny – brak działań w sferze opiekuńczo – wychowawczej. W dokumentacji dotyczącej

pracy asystenta z rodziną brak informacji na temat funkcjonowania dzieci w domu, relacji panujących w rodzinie, metod wychowawczych stosowanych przez matkę. Wejścia w środowisko rodzinne maksymalnie do godziny 16.30.

- poz. 9, tab. 3 – w planie pracy z rodziną brak działań wobec [tekst wyłączony z jawności] pomimo pozyskania informacji ze szkoły – zaniedbania higieniczne, trudności edukacyjne, oceny niedostateczne z [tekst wyłączony z jawności], nie korzysta ze wsparcia proponowanego przez szkołę, często opuszcza lekcje, matka nie współpracuje z placówką, nie chodzi na zebrania szkolne, nie korzysta z dziennika elektronicznego. Wizyty w środowisku zamieszkania rodziny tylko do godziny 15.30.
 - poz. 10, tab. 3 – Podczas trwania asystentury udokumentowane wejścia w środowisko rodzinne najpóźniej do godziny 17.00, brak informacji o funkcjonowaniu [tekst wyłączony z jawności], relacjach panujących w rodzinie.
 - poz. 12, tab. 3 – w planie w pracy z rodziną brak działań w zakresie sytuacji szkolnej dzieci. Asystent udokumentował sporadyczne wejścia w środowisko rodzinne w godzinach wieczornych, brak informacji o funkcjonowaniu dzieci w domu, relacjach panujących w rodzinie.
- 2) zachować ciągłość w opracowaniu i realizacji gminnych programów wspierania rodziny w myśl art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – zalecenie zwykłe – **zalecenie zrealizowane**: obowiązujący program został wprowadzony uchwałą nr XXXII/319/2023 Rady Miejskiej w Suchaniu z dnia 23 lutego 2023 r. z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2023 r.; poprzedni program obowiązywał do końca 2022 r.,
 - 3) umożliwić asystentowi podnoszenie kwalifikacji w zakresie pracy z dzieckiem lub rodziną – art. 12 ust. 2 ustawy – zalecenie zwykłe – **zalecenie zrealizowane**: w okresie objętym kontrolą asystent uczestniczył w następujących szkoleniach: „Praca asystenta rodziny z rodziną wieloprotblemową. Warsztaty kompetencji zawodowych”, „Podstawy prawne organizacji i funkcjonowania pieczy zastępczej”, „Asystent rodziny w praktyce”,
 - 4) plany pracy z rodzinami sporządzać w konsultacji z właściwym pracownikiem socjalnym – art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy – zalecenie zwykłe – **zalecenie zrealizowane**,
 - 5) terminowo dokonywać okresowych ocen sytuacji rodzin zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy – zalecenie zwykłe – **zalecenie niezrealizowane**:
 - poz. 6, tab. 3 - w trakcie współpracy z rodziną asystent nie dokonał okresowych ocen jej sytuacji,
 - 6) współpracować z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami samorządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny – art. 15 ust. 1 pkt 18 ustawy – zalecenie zwykłe – **zalecenie zrealizowane**.

Akta kontroli str. 448 – 449

Dwa zalecenia pokontrolne:

- organizować pracę asystenta w sposób umożliwiający kompleksowe wspieranie rodziny, adekwatnie do jej problemów, potrzeb i możliwości,
- terminowo dokonywać okresowych ocen sytuacji rodzin zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy,

nie zostały zrealizowane.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych (...) podlega karze pieniężnej w wysokości od 1 000 do 15 000 zł”.

Podsumowanie ustaleń kontroli

1) stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości:

- brak kompleksowej analizy sytuacji rodziny w wywiadach środowiskowych przeprowadzanych celem przyznania rodzinie asystenta,
- organizacja pracy asystenta w sposób uniemożliwiający kompleksowe wspieranie rodziny, adekwatnie do jej problemów, potrzeb i możliwości,
- brak zgody rodziny na współpracę z asystentem,
- brak monitorowania sytuacji rodziny objętej asystenturą, w sytuacji długotrwałej nieobecności asystenta,
- brak okresowych ocen sytuacji rodziny,

2) przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości:

- błędna interpretacja przepisów,
- niedopatrzenie,
- zaniedbanie,
- niewystarczający nadzór kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchaniu nad pracą pracowników socjalnych i asystenta,

3) skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości:

- formalne,
- nieadekwatne wsparcie dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- niewystarczająca wiedza na temat dzieci i rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

4) osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia/ nieprawidłowości:

- Burmistrz Suchania,
- Kierownik, asystent i pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchaniu,

5) uprawnienia jednostki kontrolowanej:

- zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

6) wpis w książce kontroli:

- 6/2024

7) wystąpienie otrzymują:

- Burmistrz Suchania
- a/a

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Suchań w zakresie wspierania rodziny wydaję

zalecenia znaczące:

- 1) po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeprowadzać w niej wywiad środowiskowy i dokonywać kompleksowej analizy sytuacji rodziny – art. 11 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- 2) organizować pracę asystenta w sposób umożliwiający kompleksowe wspieranie rodziny, adekwatnie do jej problemów, potrzeb i możliwości,
- 3) w przypadku nieobecności asystenta prowadzić monitoring sytuacji rodzin objętych asystenturą – art. 176 pkt 7 ustawy,

zalecenia zwykłe:

- 1) każdorazowo pozyskiwać zgodę rodziny na współpracę z asystentem – art. 8 ust. 3 ustawy,
- 2) dokonywać okresowych ocen sytuacji rodzin – art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy.

W przypadku braku zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Z upoważnienia
WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO
Dawid Krystek
II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Zespół inspektorów:
Karolina Czaja-Śmietana
Starszy inspektor wojewódzki
Sylwia Buczkowska
Główny specjalista

Zastępca Dyrektora
Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
Izabela Wojtczak – Sikorska

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art. 6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)